24e jaargang
december 2004
verschijnt 4 x per jaar

BUITENBAND

Orgaan van de Vereniging van Gepensioneerden ANWB

Redaktie
Tine den Boer
Gerda Borsje
Wim de Graaf
Jan Korstjens (eindred.)
Frankje Noordervliet
Puck de Rover
Leo Scheffer

Bestuur VG-ANWB
R.C. Olland, voorzitter
N.J. Paardekooper, vice voorzitter
H. Mast, secretaris
mevr. C.W.J. Jongsma,
2e secretaris.
M.A.G. Bos, penningmeester
B. Druif, lid
B.G. Schefferlie, coördinator
regio contactpersonen

Secretariaat
H. Mast
Elzendreef 171
2272 CL Voorburg
Tel. 070 - 386 18 75
e-mail: hilbmast@euronet.nl
mevr. C.W.J. Jongsma,
ledensecretariaat/berichten
Van Kijfhoeklaan 46
2597 TD Den Haag
Tel. 070 - 328 12 63

Postrekening
t.n.v. Penningmr. VG-ANWB
onder nummer 3816027

Productie
Pallas Offset, Den Haag

Kopij voor maartnummer
Inzenden uiterlijk 1 februari 2005
naar redactiesecretariaat:
mevr. F.J. Noordervliet
P. Gabriëlstraat 17
2596 VA Den Haag
Tel. 070 - 324 74 33

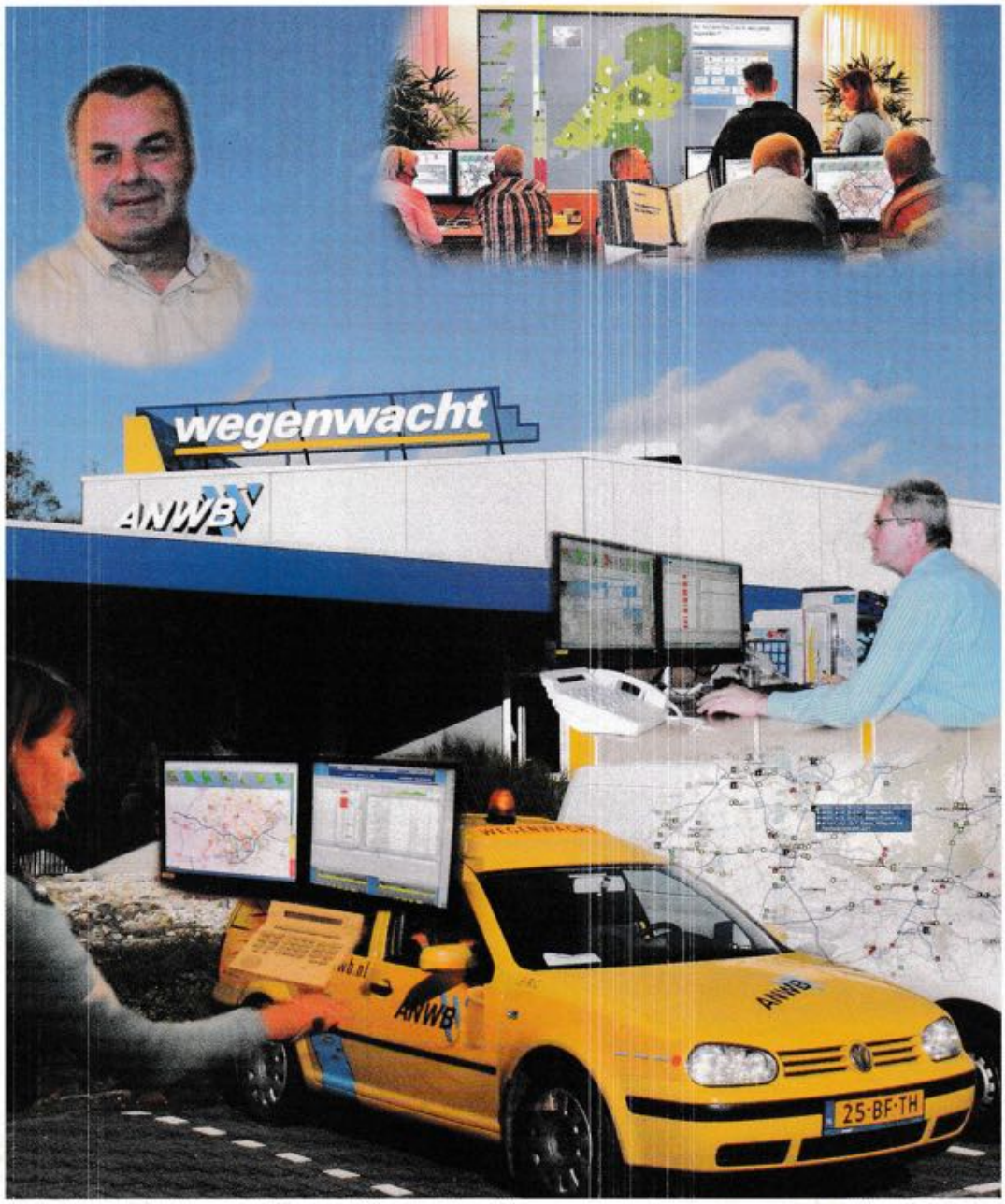

TOEN & NU

"Van spanningzoeker tot laptop" luidde de kop boven de voorgaande "TOEN & NU" bij de Wegenwacht. In zijn verhaal begon Wim de Graaf over "het echte mannenwerk", zo'n dertig jaar geleden. Mánnenwerk . . de eerste mannen in 1946 begonnen met z'n zevenen. "Pauwmolen", bij Delft, was het eerste wegenwachtstation. Wim vertelt nu verder over het Callcenter en het Dispatchcenter.

PENSIOEN PRIVÉ

Ik geef je een roosje, mijn roosje

Conny v.d. Bos

Frans en Rebecca Roumimper
15.9.1964. - 15.9.2004.

Frans zat op de grote vaart en was dus veel weg van huis. In die periode was er een nieuwe familie in de straat komen wonen. In 1960 was Frans weer eens met verlof in Amsterdam en maakte hij kennis met zijn nieuwe buurvrouw. Dat was een schot in de roos. Na een aantal jaren verkering te hebben gehad werd het tijd een baan aan de wal te zoeken. Meisjes zijn dol op zeemannen maar halen ze wel van de zee af! Op 18 mei 1964 kon Frans gaan werken als Wegenwacht op het station Badhoevedorp. Op 15 september 1964 zijn ze getrouwd. Rebecca en Frans hebben drie kinderen en nu ook vijf kleinkinderen. Na eerst een aantal jaren van de VUT te hebben genoten is Frans in 2002 gepensioneerd. Rebecca en Frans hopen nog jaren plezier te hebben van kinderen en kleinkinderen en van hun vrije tijd met elkaar. Wij wensen jullie dat van harte toe.

Kees en Lida Spaans
1.10.1964. - 1.10.2004.

Disco's, housemuziek en laserverlichting bestonden toen nog niet. Maar zaterdag was wel dé avond van het dansen. Om acht uur beginnen en vóór twaalf uur het meisje dat je mee uit vroeg thuis brengen. Zo verging het ook Kees en Lida. Hij kocht een rock en roll plaatje en toen dat gedraaid werd vroeg hij "wil je met me dansen". En zo danst ze nog steeds met hem door het leven. In die tijd was Kees voor zijn nummer in dienst en Lida werkte bij V&D; kon ze vast sparen voor de toekomst met hem samen. Vóór zijn diensttijd had Kees bij de ANWB gewerkt en dus ging hij na zijn dienst daar weer solliciteren. Als technohulp bij de autokeuringen kon hij beginnen. Ze trouwden op 1 oktober 1964 en kregen een zoon en een dochter. Toen de kinderen voor zichzelf konden zorgen heeft Lida nog bij de PTT gewerkt. Veertig jaar heeft Kees vol gemaakt bij de autokeuringen en de expertise. Nu het werkzame leven achter hen ligt, genieten ze volop van hun kleindochter waar de nodige tijd en aandacht aan wordt besteed. Daarnaast hebben ze ook hobby's zoals handwerken en tuinieren en op stap gaan met de caravan. De dagen vliegen om; meer tijd zou welkom zijn. Dat kunnen wij julie niet toewensen, wel "geniet ervan in goede gezondheid".

Wil en Arie Vervoorn
2.10.1964. - 2.10.2004.

In 1959 op de Paasmarkt in Gorinchem, de ontmoetingsplaats voor mensen in die omgeving, ontmoette Wil Arie. Ze zijn in 1964 getrouwd en kregen een zoon in 1971 en één in 1975. Na hun huwelijk zijn ze in Alphen a/d Rijn gaan wonen. In 1984 is Wil als uitzendkracht komen werken bij de ANWB. Februari 1985 werd zij in tijdelijke dienst genomen en in 1986 kreeg ze een dienstverband voor onbeperkte tijd. Ze begon op het Algemeen Secretariaat onder leiding van Martin de Vries. Deze afdeling werd in 1990 samen gevoegd met het Verenigingssecretariaat onder leiding van de heer Ekel. In 1996 ging ze een deel van haar tijd werken voor de Bedrijfs Juridische Dienst. Van 1998 af werkte ze uitsluitend voor de BJD tot 2002 toen ze gebruik heeft gemaakt van de regeling Vervroegde Uittreding. Wil en haar man willen van deze gelegenheid gebruik maken om de VG-ANWB te bedanken voor de prachtige bloemen die ze ter gelegenheid van hun 40-jarig huwelijk hebben gekregen. Een complete verrassing. Wij wensen jullie nog gelukkige jaren toe.

Hendrik en Lena Steenhuis
27.11.1964. - 27.11.2004.

Hendrik was in 1958 in militaire dienst en tijdens een verlof ging hij stappen en ontmoette Lena. Het was gezellig geweest en hij bracht haar op de fiets naar huis. Zo is het dus gekomen. In de legerkoerier las hij een advertentie van de Wegenwacht. Hierop heeft hij geschreven. Alles verliep goed; wel moest hij op korte termijn zijn motorrijbewijs halen. Begin maart 1960 zwaaide hij af en op 28 maart 1960 begon hij op de Gedempte Burgwal in Den Haag aan zijn opleiding. Op 30 april van dat jaar kwam je hem tegen in Groningen op de route Zuidbroek-Nieuwe Schans op zijn motor met zijspan. Handig hoor zo'n bakje; kun je je verloofde een lift geven als ze langs de kant van de weg staat als je haar dorp voorbij rijdt! In 1971 werd hij verkeerswacht. Die functie bleef hij vervullen in Assen toen Groningen en Assen werden samengevoegd. Daar

heeft hij zijn 40-jarige diensttijd volgemaakt als MKO en Chef Telefonisten. Ook was Hendrik actief in de Wegenwacht-overlegcommissie en bij de oprichting van de personeelsvereniging. Hendrik en Lena hebben een zoon en een dochter en inmiddels drie kleinkinderen. Volop genieten ze van hun fijne woning en prachtige tuin terwijl ze ook regelmatig op stap zijn met de caravan. Hun 40-jarig huwelijksfeest hebben ze met kinderen en kleinkinderen herdacht in een vakantiepark. Nog veel gelukkige en gezonde jaren wensen wij jullie toe.

Frankje.

PERSONALIA

Nieuwe leden
M.A.H. Graef, Broekstraat 21, 6085 EM Horn; MK Coördinator
J.H. Gubbels, Hoogpoort 180, 6001 GD Weert; verkeerswacht
B.W. Jansen, De Camp 57, 6932 GL Westervoort
G. Kerkhof, Donklaan 50, 2254 AD Voorschoten; techn. adv.
J. Minnema, Jacob Barneveldstraat 14a, 3461 GA Linschoten; WW
R. Pikaar, Ticheloven 10, 3602 XJ Maarssen; supervisor WW
J.W. Plantefeber, Lauwerijnstraat 38, 3244 XK Nieuwe Tonge; Chef O&O/UI+B

Verhuisd
Mevr. C.B. Akkeringa-van Haren, Verzorgingshuis Rustoord kamer 226, Raadhuisstraat 2, 2271 CW Voorburg
Mevr. B. Meijer-Smit, Dublinstraat 287, 2713 HT Zoetermeer
D. Plaisier, Meidoornstraat 10, 4311 GR Bruinisse
J. Robbe, Alb. Thijmlaan 202, 3842 ZH Harderwijk
A. Vingerhoets, Theresiastraat 32, 5041 BH Tilburg
P.J.M. Zwetsloot, Groenoord 238, 2401 AK Alphen a/d Rijn

Overleden
24 aug. 2004: G.J. Dikstaal, Den Haag; project manager
26 aug. 2004: P. Helmus, Bunnik; beheerder techn. mag. WW
27 aug. 2004: J. van den As, Den Haag; techn. Onderhoud
30 sept. 2004: A.W.G., Florie, Arnhem; WW
9 okt. 2004: Mevr. M. Frijlink-Hennenberg, Prinsenbeek
7 nov. 2004: Joh. von Piekartz, Goor; groepschef WW

Opzegging
Mevr. B.M. van Oostrom Soede-Denijs, Den Haag

Berichten voor PERSONALIA kunt u zenden aan het ledensecretariaat:
Carolijn Jongsma, Van Kijfhoeklaan 46, 2597 TD Den Haag.

BESTUURSPRAAT

Gezien de vele enthousiaste reacties, was de tweedaagse excursie naar Limburg een groot succes. Toch zijn er ook minpunten te melden: Helaas moesten wij, wegens de overweldigende deelname, waar het bestuur totaal niet op gerekend had, een maximum aan het aantal deelnemers stellen, waardoor een aantal leden er niet aan kon deelnemen. Dat is een punt waar het bestuur nog maar eens goed over moet nadenken; aan een tweedaagse excursie namen tot nu toe steeds minder leden deel dan aan een excursie van één dag. Wat betekent dat dan voor de excursie in 2005 en hoe krijg je de organisatie daarvan nog steeds rond bij zulke grote aantallen. En het wordt nog beter (of erger?), want wetenschappers en medici beweren nu al met grote stelligheid dat de kinderen die in deze tijd geboren worden een gemiddelde levensverwachting mogen hebben van ruim honderd jaar! (Nu ligt dat zo tussen de drieentachtig en vijfentachtig jaar). Dat betekent dat er nu ook kinderen geboren worden die honderdentwintig zullen worden. Een grote toekomst voor onze vereniging? Je moet er niet aan denken en dat zal dit bestuur zeker niet doen, maar dat maar aan onze (toekomstige) regeringen overlaten. Je moet je ook niet voorstellen wat er zo al aan pensioenpremie gedurende zo'n veertig jaar werken opzij gelegd moet worden om er dan nog eens zo'n veertig jaar van te kunnen leven. Dat is dan ongeveer de helft van je inkomen. Terug naar nu en onze excursie. Wij hebben ook zo hier en daar de wens gehoord "nu eens een keer niet varen". Maar ons doel is niet zozeer het varen zelf, maar meer alle leden in de gelegenheid te stellen elkaar letterlijk "tegen het lijf te kunnen lopen". Daarvoor is een klein oppervlak met beperkte ruimte wel ideaal. En bij een diner met zoveel deelnemers is de migratie toch niet erg groot, is nu wel een aantal keren gebleken. Het bestuur zal hier uiteraard over nadenken en trachten andere oplossingen te vinden. In april gaan een aantal bestuursleden ons verlaten op grond van statutaire redenen. OP de volgende bladzijde vindt u een oproep aan diegenen die belangstelling hebben voor een bestuursfunctie. Wij zouden het op prijs stellen als er weer wat meer vrouwen in het bestuur zouden willen plaatsnemen en dat moet mogelijk zijn: de ANWB heeft altijd genoeg vrouwelijke medewerkers in dienst gehad. Er zijn op dit moment nogal wat ontwikkelingen gaande met betrekking tot de pensioenwetgeving in dit land. In de komende maanden wil het bestuur daar een groot deel van zijn aandacht aan besteden en zich beraden welke koers wij in het belang van onze leden het beste kunnen gaan varen. U hoort daar ongetwijfeld meer over.

Ruud Olland, voorzitter

"Count your blessings"

Op mij rust de taak u, namens het bestuur, ook dit jaar weer een vrolijk Kerstfeest, een goede jaarwisseling en een gelukkig en gezond nieuw jaar toe te wensen. En natuurlijk voldoe ik daar graag aan. Maar mij bekruipt daarbij wel eens het gevoel of dit niet te zeer een sleur wordt en of onze wensen nog wel enige inhoud hebben. Is er wel zoveel reden om vrolijk te zijn en op geluk te mogen hopen en waarom alleen bij de jaarwisseling? Moeten wij niet uitermate somber zijn over wat er allemaal op ons afkomt? Want:

Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau is gebleken dat de "Nederlanders vrezen dat de toekomst er heel anders uitziet dan ze wensen: harder en competitiever. Liever zouden ze een samenleving willen met meer gemeenschapszin en solidariteit". En veiliger natuurlijk. "Door menselijk handelen wordt het broeikas effect versterkt, het klimaat op aarde warmer, smelt het poolijs en moeten wij in de komende honderd jaar vrezen voor meer en grotere natuurrampen" roepen de klimatologen. "Maar dat kan ook het begin van een nieuwe IJstijd zijn", zeggen anderen. Nederland (en het aangrenzend Ruhrgebied) behoort tot de twee plekken in de hele wereld waar de lucht het meest vervuild is. Desondanks willen wij alleen maar meer energie gebruiken dan strikt noodzakelijk is. Kinderen die nu geboren worden, mogen rekenen op een gemiddelde levensverwachting van minstens honderd jaar, voorspellen ons de medische wetenschappers, maar of die latere levensjaren dan ook met een grotere gezondheid en betere conditie gepaard zullen gaan, zodat zij dan makkelijk en met veel plezier tot hun tachtigste kunnen doorwerken, kan niemand ons zeggen. En ook niet of zij dan niet geconfronteerd zullen worden met meer ziektes, laat staan met nieuwe ziektes waar wij nu nog geen weet van hebben. Zeker is dat in dat geval de bevolkingsdichtheid in ons land nog eens met 25% toeneemt. En dat nog wel als door het smelten van de ijskap ons land tot circa éénderde van de huidige omvang wordt gereduceerd: "Amersfoort aan zee".

Gezondheid is, naar mijn mening, nog steeds de belangrijkste voorwaarde voor een gelukkig leven.

Echter "één op de elf jongeren lijdt aan een niet meer te herstellen gehoorschade" door continue muziek die alleen maar "te genieten is" als die keihard is. Het feit dat roken ernstige schade toebrengt aan de gezondheid, niet alleen van de roker zelf, maar ook van zijn of haar omgeving, wil nog steeds niet door iedereen gehoord worden. Ook niet dat te veel en ongezond eten erg slecht is. En dan laat ik nog maar in het midden of de geestelijke en lichamelijke gezondheid van vrouwen en mannen, die helemaal niet tevreden zijn met hun uiterlijk, wel zo gediend is met allerlei onnodige correcties van hun uiterlijk of met het inbrengen van sieraden; correcties of ingrepen die altijd alleen maar van tijdelijke aard zijn.

Waar al deze mensen zich echter niet om bekommeren zijn niet alleen de risico's voor hun eigen gezondheid, maar ook die van hun medemens en om de door hun handelen veroorzaakte stijging van de kosten van gezondheidszorg. Gemeenschapszin?

Te somber? Het is nu eenmaal een feit dat de herfst met vallende blaadjes, korter wordende dagen en de donkere dagen voor Kerstmis de mens wat depressief maken. Onze heidense voorvaderen vierden dan ook vol overgave de Zonnewende: het moment dat de zon, bron van al het leven op aarde, op het noordelijk halfrond weer aan kracht begint te winnen. Echter, hoe dichter bij de evenaar, hoe minder groot het verschil is tussen zomer en winter, tussen herfst en lente, dus daar zouden de mensen veel optimistischer moeten zijn. Wonderlijk dat daar dan 'de solidariteit' massaal uitmondt in honger, moord en doodslag.

Voor Christenen is de geboorte van het kindje Jezus, brenger van het Licht, de gebeurtenis, waaraan zij de kracht en de hoop ontlenen om vol vertrouwen de toekomst weer aan te kunnen. Het is alleen zo uitermate schrijnend dat Jezus Christus werd geboren juist op een plaats, waar de in een bloedige strijd gewikkelde en op wraak beluste partijen hem niet erkennen als brenger van die boodschap en prediker van de liefde voor elkaar en elkaar het licht in de ogen niet gunnen.

Tenminste tweederde van de mensheid hangt een andere godsdienst aan dan het christendom. Waarom dan die voor ons zo belangrijke dagen juist aan het einde van de misschien wel meest sombere maand december gekozen. Maar als wij een ander tijdstip in het jaar voor de jaarwisseling hadden gekozen, was het dan beter geworden?

De Romeinse keizer Augustus, die onze kalender heeft ontworpen en daarmee dus een zeer bepalende invloed op ons aller leven heeft gehad, liet het jaar beginnen op de eerste van de maand maart (nota bene genoemd naar de god van de oorlog Mars). Waarom hij daarvoor koos weet ik niet meer, maar voor het voeren van oorlog zal in die tijd ook wel een winterstop noodzakelijk zijn geweest. En kennelijk was dat voor hem een goed tijdstip voor een hoopvol begin van een nieuwe oorlog. Dat de maand maart met de eerste tekenen van de lente (zeker in Italië) een mens aanzienlijk optimistischer kan stemmen lijkt mij duidelijk.

In onze wereld hanteren wij vrijwel overal een financieel boekjaar dat van 1 januari tot en met 31 december loopt. Of, zoals mij ooit iemand zei: "voor een boekhouder stort de hele wereld op 31 december in elkaar en begint er op 1 januari weer een totaal nieuwe wereld met een nieuwe begroting". Wij hebben ook die neiging: bij de jaarwisseling maken wij de "balans" op van ons leven gedurende het afgelopen jaar en nemen ons voor in het nieuwe jaar op bepaalde punten een geheel nieuw leven te beginnen.

Maar als wij zo verlangen naar meer gemeenschapszin en solidariteit, naar meer vreugde en veiligheid in deze wereld, is deze bezinning op één avond per jaar dan wel voldoende? Moeten wij niet elke maand, elke week, elke dag ons bewust zijn van onze verlangens om daadwerkelijk iets van onze wensen te kunnen vervullen? En moeten wij dan ook niet veel verder vooruit proberen te kijken dan één jaar?

Ik ben er heilig van overtuigd dat wij, als wij iets meer geluk en vrede willen bereiken, er veel meer tijd in moeten investeren dan alleen die twee Kerstdagen en een overgang van Oud naar Nieuw. Te veel gevraagd?

Misschien wel, maar je hoeft ook niet elke keer er lekker bij te eten of champagne bij te drinken.

Zo ben ik er ook van overtuigd dat wij ons verwoede streven naar steeds grotere welvaart en meer "schijngeluk" moeten vergeten. Het kan immers niet zo zijn dat onze aardbol een zelfde welvaart, als wij nu al hebben, ook nog eens kan dragen voor zes miljard of meer mensen. Dat vraagt echte solidariteit en gemeenschapszin. Inleveren is altijd moeilijk, maar op den duur onvermijdelijk en het lijkt mij beter daar vroegtijdig aan te wennen. "Het zal mijn tijd wel duren" is geen optie; ik geloof er heilig in dat de mensheid uiteindelijk in staat zal zijn de goede weg te vinden, maar dan moeten wij niet te lang meer wachten met het zoeken ernaar.

En waar vinden wij dan het echte geluk? "Count your blessings" (tel uw zegeningen) zeggen de Engelsen en waardeer die. Of anders gezegd: wees tevreden met wat je hebt en als het wat meer of beter kan worden, beschouw dat dan als mooi meegenomen en niet als doel.

Laat u het plezier van Kerstmis 2004 en de komende jaarwisseling vooral niet door mijn ontboezemingen ontnemen. Maar laten wij ook proberen onze goede voornemens niet pas weer op te pakken tijdens de jaarwisseling 2005-2006.

Met die gedachte op de voorgrond wens ik u en de uwen oprecht een goede Kerst en een gezond, gelukkig en voorspoedig 2005.

Ruud Olland

Contributie 2005

Onze penningmeester, Theo Bos, zal de acceptgirokaarten voor de VG-ANWB-contributie 2005 in januari 2005 aan alle leden toezenden. U kunt dus "rustig" afwachten.

VG-ANWB

Gevraagd per 16 april 2005:

Twee enthousiaste leden M/V, die belangstelling hebben voor één van de volgende drie bestuursfuncties:

1. **Het Ledensecretariaat (incl. ledenwerving en het bestellen van bloemen voor leden, die iets te vieren hebben).**
2. **Functie van vertrouwenspersoon.**
3. **Voorstellen doen voor en organisatie van de jaarlijkse excursie.**

De per jaar ± 6 bestuursvergaderingen vinden in Den Haag plaats.

Als u zelf belangstelling hebt, aarzel dan niet en neem vrijblijvend contact op met één van onze bestuursleden. Zij geven u graag meer informatie.

Denkt u iemand te kennen, die zo'n functie met plezier zou kunnen/willen vervullen, dan staat het bestuur graag open voor uw suggesties.

Het spreekt vanzelf, dat een en ander strikt vertrouwelijk blijft en uitsluitend binnen het bestuur zal worden besproken.

Er is geen plaats meer in de herberg

De laatste maand van het jaar stemt me altijd een beetje nostalgisch. De natuur is van alle kleur ontdaan. De bladeren zijn van de bomen, de bloemen uitgebloeid. De boventoon is grijs, eentonig en koud zijn de dagen.
Maar er is ook de vreugdevolle verwachting van de naderende feestdagen.
Met de snelheid waarmee wij leven volgen ze elkaar op. De bisschop heeft zijn mijter nog niet afgezet of de kerstman staat al luid bellend tussen de Leger des Heils-potten. Ze worden ook steeds anders beleefd. Kinderen schrikken nu niet meer van een harde bons op de deur en een geheimzinnige zwarte gehandschoende hand die kletterend pepernoten strooit.

En Kerstmis? De halve wereld op de vlucht voor de andere helft.
Er is geen plaats meer in de herberg.
"Als die feestdagen maar eenmaal om zijn", verzucht mijn eenzame vriendin ieder jaar, maar ik blijf het heerlijk vinden. Sinterklaas ben ik weliswaar ontgroeid en Kerstmis bestaat nog uit een boom, een kaars, een boek en een glas wijn. Toch is er de verwachting dat er misschien iemand is die, al is het dan maar éénmaal per jaar, aan je denkt, een beetje genegenheid toont. Al kan er dan geen Vrede op Aarde zijn, laat er dan tenminste een beetje vrede in ons hart zijn.

Ik schud de diepzinnigheid van me af. Wil even genieten van simpele dingen als het kopen van mijn eigen kerstcadeautje.
In het warenhuis snuif ik behaaglijk de parfumgeur op die altijd op de parterre hangt. Even een luchtje opspuiten uit de tester. Het prijskaartje erboven doet me besluiten snel de roltrap te nemen. Ik glijd langs een donkerblauwe kerstboom versierd met groene strikken.
Niks fondantkransjes aan een rood lint en gekleurde glazen vogeltjes op een knijpertje. Een papieren zwarte piet zweeft lustig boven een bak met paarse kerstballen, en voor de zoveelste keer klinkt het "Jingle bells".
Bij de boekenafdeling blijf ik staan, moet voor iemand een "Toon Hermans" meebrengen maar het kind in mij grijpt naar Jip en Janneke.

"Spannend?" klinkt het spottend achter me. Een vriendin die ik in tijden niet heb gezien. We besluiten naar de lunchroom te gaan, dringen door de menigte heen en bemachtigen zowaar een tafeltje bij het raam, waaraan wij even later heerlijk genietend van onze cappuccino met tompouce in een geanimeerd gesprek raken. De middag glijdt voorbij en tot onze schrik bemerken we dat het al laat is. Ik haast me naar de metro en besef dat ik zonder enige aankoop op huis af ga. Dit is in tegenstelling tot mijn buurvrouw die al manoeuvrerend probeert de deur te openen met de armen vol pakjes. Ze draait zich om naar de pizzabakker aan de overkant, steekt eerst vier dan zes vingers op. Ze ziet mijn verbaasde blik en zegt: "Ja, ik heb geen puf meer om te koken. Het wordt vanavond pizza. Hij weet wel wat ik bedoel: quattro stagioni om zes uur".
Thuis zet ik net op tijd voor het vijf-uur-nieuws de TV aan.
De kamer vult zich met hevige knallen, gierende sirenes en krijsende mensen. De zoveelste uitbarsting!
Terwijl ik naar de keuken loop vang ik nog nèt op wáár.
Tussen Jerusalem en Bethlehem.
Er is geen plaats meer in de herberg. Nee . . . die hebben we verwoest.

PUCK

ANWB TOEN & NU

Wegenwacht Toen & Nu - 2

Van Pauwmolen tot PlaWa

"Pechhulp: kwaliteit telt"

Aldus de hoofddirecteur van de ANWB, mr. Guido van Woerkom, in de Kampioen van november jl. Inmiddels is de nieuwe meldkamer in Badhoevedorp in gebruik genomen; daar komen de pechmeldingen voor de Wegenwacht binnen. In Planken Wambuis staat de hypermoderne centrale die het werk onder de wegenwachten verdeelt. Dankzij de gloednieuwe apparatuur kan de Wegenwacht nog sneller en efficiënter werken. In de hypermoderne planningcentrale staat een metershoog scherm waarop alle pechgevallen en wegenwachten in Nederland zichtbaar zijn. Zó bereikt de ANWB dat de wachttijd op de snelweg gemiddeld nog geen 20 minuten is.
Deze technische en organisatorische voortvarendheid is kenmerkend essentieel teneinde jaarlijks 1.4 miljoen ANWB-leden in hun pechsituatie te kunnen helpen. Die leden willen graag ter plekke worden geholpen en weer doorrijden. In 90 procent van de pechgevallen lukt dat ook omdat de auto- of motor-met-pech ter plaatse kan worden gerepareerd. Toen 58 jaar geleden de eerste zeven wegenwachten op de snelweg verschenen was het devies precies zoals Callcentermanager Wendy Wouters het nú formuleert: "Wij zijn hulpverleners, dus heel sterk mensgericht".

Pauwmolen-1960. Het eerste ANWB-Wegenwachtstation bij Delft. Door de ANWB bekostigd, inclusief het eerste bescheiden Praatpalennet.

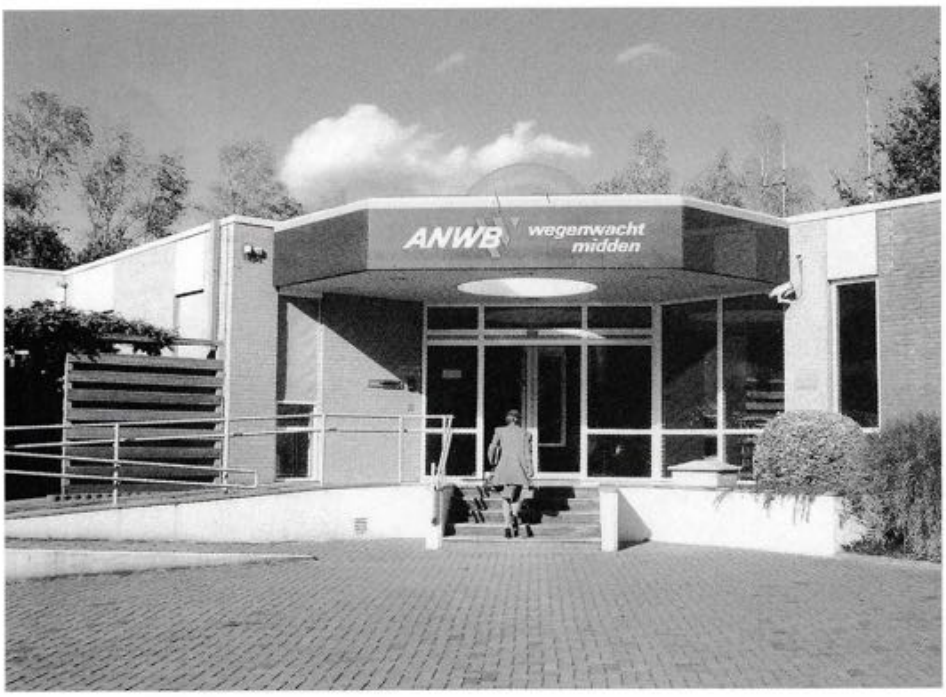

Planken Wambuis, het Dispatchcenter

Toen ik in 1971, het jaar waarin de wegenwacht 25 jaar bestond, mijn werkzaamheden bij de Staf Wegenwacht begon, wist ik eigenlijk niet veel over de organisatie. Een paar weken rondrijden met Mosheuvel, Chef Wegenwacht moest voldoende zijn om in dit gebrek te voorzien. Ik meen mij te herinneren dat ik toen alle 15 wegenwachtstations heb bezocht. De wegenwachtstations waren toen voor het merendeel nog houten keten. Maar dat zou gauw veranderen, want langs de autosnelwegen werden in een rap tempo praatpalen geplaatst. Een proef met praatpalen langs de snelweg Den Haag - Rotterdam, waarvan de meldingen binnenkwamen op het wegenwachtstation Pauwmolen, had de noodzaak en het nut om bij pech langs de snelweg snel hulp te kunnen inroepen en de oplossing duidelijk gemaakt.

Rijkswaterstaat besloot daarom langs alle snelwegen praatpalen te gaan plaatsen. De Wegenwacht was de aangewezen organisatie om deze te gaan bedienen en daarvoor was voor de mensen die de pechmeldingen via deze praatpalen moesten aannemen en verwerken ook een modernere behuizing gewenst. 't Harde was het eerste wegenwachtstation nieuwe stijl dat gereed kwam.Wat een verschil met de houten stations. Een ruime meldkamer, vergaderruimte, garage met magazijn voor onderhoudswerkzaamheden en een kamertje voor de districtchef waren de resultaten van deze nieuwbouw. Uiteindelijk werden er 13 gebouwd, allen min of meer identiek, een aantal aangepast in grootte.

Met de komst van de praatpalen en een toename van het aantal meldingen werd het zaak om een planningssysteem te ontwikkelen. Prominent in de meldkamer stond een tweetal panelen, één met signaaltoetsen voor de pechmeldingen via de praatpalen en één met een wegenkaart van het district om te kunnen plotten. Door middel van magneetblokjes werd weergegeven waar de dienstdoende wegenwachten zich bij laatste melding bevonden en door verschillende kleuren op de zijden van het blokje de activiteit

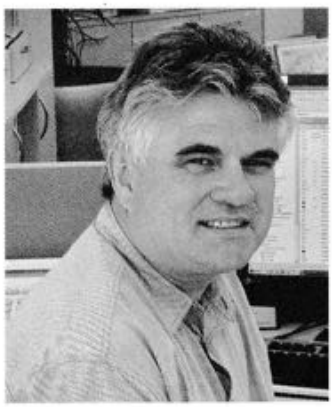

Gerrit Bosman, Supervisor van het Callcenter Assen.

waarmee zij bezig waren. De binnenkomende pechmeldingen, via praatpaal of telefoon, werden geregistreerd op een kaartje. Dit kaartje werd in één van de genummerde vakjes geplaatst die naast de kaart waren aangebracht. Het pechgeval werd op de kaart gemarkeerd door een rond magneetje met overeenkomend nummer . Zodra het pechgeval d.m.v. de mobilofoon was doorgegeven aan een wegenwacht, werd het kaartje naar het midden van het vakje verschoven en het magneetje van de betreffende wegenwacht werd op de activiteit "onderweg naar pechgeval" gezet.

Je had aanvankelijk in die tijd drie functies in het district, de districtchef, de verkeerswachten en de wegenwachten. De werkzaamheden in de meldkamer werden uitgevoerd door de verkeerswacht van dienst, waarvan er in elk district vijf waren, die in continudienst werkten. Hij was verantwoordelijk voor het snel aannemen van de pechmeldingen, het plannen van de hulpverlening en de communicatie met de wegenwachten. Daarnaast was hij vaak, ook door zijn persoonlijke ervaring als wegenwacht, een soort coach voor de wegenwacht langs de weg of hij voelde zich zo, niet altijd naar de zin van betrokkene. 's Nachts was er een minimale bezetting op het wegenwachtstation van één persoon, meestal een verkeerswacht en daarnaast een stationswegenwacht, een wegenwacht in continudienst, die de pechgevallen verhielp. Het pechaanbod, zowel gemeld als gevonden, was in die tijd lang zo groot niet als tegenwoordig, zeker 's nachts niet. De diensten waren daarom vaak erg lang en gelukkig maar dat er koffie was om wakker te blijven. Hoewel boze tongen beweren dat op menig wegenwachtstation een veldbed ter beschikking stond om een "tukkie" te doen, als de koffie niet meer hielp. Maar met de toename van de meldingsmogelijkheden en van het verkeer namen de werkzaamheden in het district ook in de stille uurtjes steeds meer toe. Het gevolg was dat het aannemen en het verwerken van de meldingen steeds meer tijd vergde, zodat er een scheiding gemaakt moest worden tussen dit werk en de aansturing van de wegenwachten. Een gevolg hiervan was weer dat de stationswegenwacht steeds vaker in de meldkamer werd ingezet. Dit, terwijl er ook steeds meer wegenwachten nodig waren om het pechaanbod binnen redelijke en acceptabele tijd te kunnen verwerken. De telefonist deed daarom zijn intrede en al gauw was het niet ongewoon meer dat ook vrouwelijk personeel op het wegenwachtstation werkte. Om een efficiëntere inzet van capaciteit en een beoordeling van de kwaliteit van pechafwikkeling mogelijk te maken, werd een nieuw pechregistratiesysteem ingevoerd en er werden nieuwe roostersystemen bedacht.

Nu is dit alweer vijfentwintig jaar geleden, en sinds die tijd heb ik niet vaak een wegenwachtstation bezocht. De ontwikkelingen hebben echter niet stil gestaan en toen ik deze zomer een bezoek bracht aan het station Assen, om dit alles te kunnen schrijven, viel ik dan ook van de ene verbazing in de andere. Van het oorspronkelijk wegenwachtstation was eigenlijk niets meer te herkennen. Van buiten niet, laat staan van binnen. Een grote zaal, die in twee delen is verdeeld, biedt ruimte aan zeker een dertigtal telefonisten en telefonistes om de meldingen te verwerken. Op iedere werkplek staat een beeldscherm ter beschikking om de gegevens van het pechgeval in de computer in te voeren. Voor iedereen is zichtbaar hoeveel meldingen er zijn en hoe lang de gemiddelde opnametijd is.

Gijs Blom, Dispatchmanager PlaWa, Planken Wambuis.

Het call-center is in feite gevestigd in twee vestigingen, Assen en Badhoevedorp, die bereikbaar zijn via het landelijke pechnummer. Een gedeelte van de meldingen wordt beantwoord door de medewerkers van Badhoevedorp, een ander gedeelte door de medewerkers van Assen. Voor degene die zich meldt is dat niet merkbaar. In Assen komen tevens de meldingen van de zakelijke markt binnen, van eigenaren van een lease-auto of in het bezit van een automerk dat een eigen pechservice biedt. In het callcenter vindt het eerste contact tussen de klant en de wegenwacht plaats, hiermee wordt direct de toon gezet. Daarom wordt voor de opnametijd een norm gehanteerd uitgedrukt in het percentage van meldingen dat binnen 20

Het Dispatchcenter waar alle meldingen van het Callcenter binnenkomen en worden verwerkt.

seconden wordt opgenomen en op het gemeten resultaat wordt gestuurd. Als de norm wordt overschreden, zullen er maatregelen getroffen worden, zoals het inroepen van extra personeel. De taak van de medewerkers in het call-center is dus op een snelle en correcte wijze de klant te woord te staan en de verstrekte gegevens in te voeren in de computer, die de gegevens daarna verwerkt.

Bij mijn bezoek aan Planken Wambuis was ik beter voorbereid op wat ik te zien zou krijgen. Maar wat een verschil tussen de oude meld- annex planningskamer met wat men nu het Dispatch-center noemt. Hier komen alle meldingen van het call-center binnen en worden door de computer verwerkt en bruikbaar gemaakt voor het planningsproces. De werkplekken van de medewerkers van de Dispatch zijn in amfitheateropstelling gegroepeerd rond een formidabel scherm waarop alle relevante informatie voor de pechbestrijding wordt weergegeven. Ongeveer 80 % van de meldingen uit het gehele land worden automatisch toegewezen aan de dienstdoende wegenwachten, waarvan de computer de positie tot op de meter nauwkeurig weet. De overige meldingen komen binnen bij de planners, die op de voorste rij hun werkplek hebben. Dit zijn specifieke meldingen, zoals ongevalmeldingen, waarmee de computer op dit moment nog moeite heeft bij het toewijzen. Een grote kaart van Nederland geeft door middel van kleuren de gemiddelde wachttijd in de 28 werkgebieden aan. Ook wordt de verhouding aangegeven tussen het aantal pechgevallen en beschikbare wegenwachten. Tevens wordt op het scherm aangegeven hoeveel meldingen er zijn en welke status die hebben. Op elke werkplek kan op het beeldscherm heel gedetailleerd de posities van de wegenwachten en de pechgevallen zichtbaar gemaakt worden hoe de stand van zaken is. Een pijltje maakt bijvoorbeeld zichtbaar aan welke wegenwacht of contractor het pechgeval is toegewezen. Elke keer als de wegenwacht met zijn boordcomputer doorgeeft dat hij vrij is, zal de computer in het Dispatch, de planning opnieuw doorrekenen alvorens een nieuwe opdracht te geven. Op de tweede rij werkplekken zitten de wegenwachtondersteuners, die door de wegenwacht geraadpleegd kunnen worden. Bovenin het amfitheater bevinden zich een aantal werkplekken voor de supervisors, die verantwoordelijk zijn voor de voortgang en de bewaking van de kwaliteit van dienstverlening. Hiervoor zijn normen vastgesteld en de computer berekend continue de behaalde resultaten, zodat er bijgestuurd kan worden als dat nodig blijkt. Mocht nu de computer voor langere tijd uitvallen, en dat is niet denkbeeldig, dan is een planningsysteem op de oude manier snel weer in te voeren. Aan de wand hangen de kaarten van alle werkgebieden en in de kast liggen de magneetblokjes van de wegenwachten gereed. De wegenwacht zelf is geheel verantwoordelijk voor de afhandeling van het pechgeval, waarvoor wel een aantal richtlijnen gegeven zijn. Als hij dat nodig vindt, kan hij hiervan afwijken. Hij moet hierbij wel rekening houden met de gestelde normen en de situatie van het moment en er melding van maken.

1946 - "We gaan een organisatie stichten"

"Ze keken naar je uniform. Je zag ze denken: wat zou dat voorstellen. Dan vertelde je over de ANWB en zijn plannen." zei chef Wegenwacht A.J.M. Mosheuvel toen op 15 april 1946 de eerste wegenwachten op de weg verschenen. "Meneer", zei Mosheuvel, "we gaan een organisatie stichten voor hulpverlening langs de weg. Daar geloofden ze, als Nederlanders, natuurlijk geen barst van. Je zag ze denken: die man heeft vast een gaatje in zijn hoofd".

Kijken we naar de Wegenwacht van nu dan zien we een geheel andere dan toen. Er is nu een duidelijke scheiding van functies en verantwoordelijkheden, waarbij het call-center verantwoordelijk is voor de verwerking van de binnenkomende meldingen. Het dispatch-center is verantwoordelijk voor de aansturing van de wegenwachten op de weg en de wegenwacht is verantwoordelijk voor **'het verhelpen van ongemak en het geven van advies naar tevredenheid van de klant'**, zoals de pechbestrijding geformuleerd wordt door Gijs Blom, Dispatchmanager PlaWa.

Wim de Graaf

Foto's: Leo Scheffer

Aan dit artikel werkten mee:
- *Gerrit Bosman, Supervisor van het Callcenter Assen;*
- *Gijs Blom , Dispatchmanager PlaWa (Planken Wambuis);*
- *Frans Lefering en Theo Weststrate beiden supervisor in de Dispatch.*

Alle vier de heren zijn in het verleden gestart als wegenwacht en hebben verscheidene functies binnen de afdeling bekleed.

"Toen en nu"
"WEGENWACHTSTATION" - wat een héérlijk woord eigenlijk. Je weet meteen "waar het om gaat is . . . "

Jan Roos; "met humor, maar ook met emoties".

40 jaar TOC . . . . . !!

Oud en nog ouder ontmoeten elkaar op reünie

Op 1 september 2004 was het veertig jaar geleden dat de ANWB de eerste twintig jongens, die net van de technische school kwamen, verder ging opleiden in het Technisch Opleidingscentrum (TOC). Zeven jaar lang kwam er zo'n jonge lichting bij de ANWB bij het TOC terecht om ,voornamelijk, opgeleid worden tot wegenwacht. Al snel werden deze jonge knapen Toc 'ers genoemd. Deze Toc 'ers hielden ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van het TOC in september een reünie in het Stayokay hotel in Soest.

De opleidingen vonden plaats in de jaren zestig- zeventig en dat had natuurlijk zijn weerslag op de jongens. Het was niet alleen leerzaam bij het TOC maar ook gezellig en kwajongensachtig. Cees van Dijkhuizen en Han Beelo de instructeurs destijds konden daar goed mee overweg. Kortom het was een fantastische periode. Ondergetekende begon op 1 september 1964 in de garage bij Jan Ham. Die middag moesten de meeste van die eerste opleiding in het kader van het leerlingstelsel naar school. Dus ik was eigenlijk de enige die dag, dat was wel spannend. Wij rouleerden langs de diverse afdeling met illustere chefs als Buis van de wegenwachtwerkplaats, Van den Belt van het Technisch Magazijn en Jan Ham van de garage en niet te vergeten de gebroeders Spikker in de Technohal. Wat hebben we gelachen met al die mannen.
Niet alle oud Toc 'ers zijn bij de ANWB gebleven, maar kwamen wel naar de reünie. Jan Olie verkoopt alles waar een snoer aan zit. Geert Kessies is uitvinder geworden, Peter Klok renteniert in Zuid-Frankrijk, Cees van Gaalen is directeur bij Fiat Nederland en Peter Driesen is coördinator moordzaken bij de politie.

Op de reünie waren behalve die oud Toc 'ers ook een paar van die mannen aanwezig waar we in die periode veel mee te maken hadden; Koos van der Pijl, Willem van Dijk, Leo Scheffer,

John Ashman, Gijs van den Berg, Gerard Kerkhof en Koos van Drunen. Tot onze grote blijdschap hadden we Han Beelo kunnen traceren en maakte hij graag gebruik van de uitnodiging. De reünie begon op vrijdagmiddag met koffie en gebak, praten, handen schudden en veel lachende gezichten. Daarna een borrel, gevolgd door een diner met nog meer praten en nog meer lachen. Han Beelo vertelde zijn levensloop nadat hij de ANWB had verlaten. Een boeiend verhaal.
In de avond een diaserie van de vorige reünie in 1989 en een quiz over de ANWB. Vlot aan elkaar gebabbeld door Jan Roos, die trouwens de gehele reünie fantastisch aan elkaar knoopte met humor, maar ook met emoties. Gerard Kerkhof won de quiz en werd daarmee de Toc 'er van de eeuw.

Daarna nog tot in de late uurtjes biertjes gedronken veel gepraat en nog meer gelachen met elkaar. En natuurlijk werden er agenda's getrokken. De reünie werd zaterdag afgesloten met een gezamenlijk ontbijt. Dat verliep niet zo rumoerig meer, maar het bleef nog steeds gezellig.
Na een mooi afscheidswoord van Jan Roos ging iedereen weer huiswaarts. Tot over tien jaar?

Dirk Diepenhorst

Jaarlijkse vergadering Regiocontactpersonen 2004

Woensdag 3 november j.l., begon mistig en grauw, wat blijkens de opkomst weinigen in de weg stond om de tocht naar De Bilt te ondernemen om aan de jaarlijkse vergadering van regiocontactpersonen deel te nemen. Hoewel de reis voor velen langer werd dan voorzien, tengevolge van het slechte zicht en de hierbij behorende lange files. Maar in het motel " De Biltsche Hoek was het genoeglijk en gezellig en bij een goede bak koffie werden oude collega's , vaak met aanhang uitbundig begroet.

Als uiterst interessant onderwerp stond op de agenda een inleiding door Jaap Groen met als prikkelende titel "Uw pensioen in gevaar?". Let hierbij vooral op het vraagteken. Jaap benadrukte dat het ANWB-pensioenfonds, door de getroffen maatregelen, er al weer beter voorstaat dan een tweetal jaren geleden. De verwachting is dat het dekkingspercentage in 2004 alweer gestegen is tot 111 %, maar tekende hierbij direct aan dat de laatste maanden deze stijging stabiliseerde tengevolge van de beursnoteringen. Het herstel gaat dus langzaam en in een afwisselend tempo.
Door nieuwe regelgeving zal het ook nog wel eens kunnen zijn dat het beoogde niveau van de dekkingsgraad in de toekomst niet hoog genoeg is en zal moeten worden verhoogd. Vooral omdat ons Pensioenfonds een relatief jong fonds is, met ± 4000 actieven, 2000 slapers en naar ik begreep ongeveer 800 gepensioneerden. (Slapers zijn oud-collega's, momenteel niet meer in dienst van de ANWB met nog openstaande pensioenrechten.)
Dat er op dit moment veel aan de hand is in Pensioenland is iedereen bekend, maar hoe het precies zal uitwerken nog niet. Het is wel duidelijk dat het beheer van het Pensioenfonds op dit moment veel mankracht en kennis vergt. En wat in het recente verleden nog door één persoon werd uitgevoerd, moet inmiddels door meerderen worden gedaan. Mogelijk zal er in de toekomst nog veel veranderen aan de wijze waarop het Pensioenfonds wordt bestuurd, waarbij de invloed van de gepensioneerden vergroot kan zijn. De geruststelling is dat dit allemaal gebeurt om uw pensioen uit de gevarenzone te houden.
Onze voorzitter Ruud Olland beloofde na afloop van een levendige discussie, dat het bestuur ons op de hoogte zal houden van de ontwikkelingen in Pensioenland en de standpunten die men hierover denkt in te nemen.
Na de behandeling van de overige agendapunten volgde de uitgebreide rondvraag.

W. de G.

Uitzicht

Den Haag put uit een rijk verleden
al woon ik in een buitenwijk
mijn laan bedekt met groene kleden
schittert als ik naar buiten kijk

omringd door parken is 't schoon wonen
soms fonkelt de lucht boven zee
onder de stad kun je ook komen
het souterrain in met lijn 2

het platte Haags kan ik niet spreken
en het bekakte evenmin
ik ben een Haagse die haar leven
leidt heel gewoon er tussenin

waar ik behoorlijk van kan balen
wat mij vervult met droefenis
North Sea Jazz zo maar zonder dralen
weggegeven wat een gemis

de prille lente blijft beginnen
voor mijn gevoel op het Voorhout
vol krokussen mij zo vertrouwd
Haagser kan ik het niet verzinnen

Tine den Boer

VG-ANWB bijeen in 2005

Bestuur en leden van de VG-ANWB verwachten u op onze Nieuwjaarsrecepties, de algemene ledenvergadering en de jaarlijkse excursie.

Nieuwjaarsrecepties
Er worden in 2005 vier Nieuwjaarsrecepties gehouden:

- **6 januari** - donderdag - in **Den Haag**, in het ANWB-hoofdkantoor, bar van het bedrijfsrestaurant. Van 15.30 - 17.30 uur.

- **11 januari** - dinsdag - in **Assen**, bij Van der Valk, Motel Assen, Balkenweg 1. Rijdend op de A28 Assen-Groningen, afslag 33. Met openbaar vervoer kunt u vanaf het station Assen het beste een treintaxi nemen. Van 14.00 - 16.00 uur.

- **18 januari** - dinsdag - in **Eindhoven**, Van der Valk Motel, Aalsterweg 322. Rijdend op de A67, afrit 33 Valkenswaard. Met openbaar vervoer lijn 172 vanaf station Eindhoven. Van 14.00 - 16.00 uur.

- **20 januari** - donderdag - in **De Bilt**, bij Van der Valk, Motel De Biltsche Hoek, De Holle Bilt 1. Van 14.00 - 16.00 uur.

Alle leden ontvangen dezer dagen een persoonlijke uitnodiging.

Algemene vergadering
De algemene ledenvergadering wordt gehouden op zaterdag 16 april. Locatie nog niet bekend; bericht volgt. De vergaderstukken worden u toegezonden. In de BUITENBAND van maart 2005 worden de agenda en het jaarverslag 2004 gepubliceerd. Deze BUITENBAND dus meenemen naar de algemene vergadering.

Jaarlijkse Excursie
Om naar uit te kijken . . . na de zo geslaagde Jubileumexcursie van dit jaar.
In 2005 wordt de Jaarlijkse Excursie gehouden op **woensdag 17 augustus**. Dus op één dag in 2005. Want het 25-jarig jubileum is voorbij en het zesde lustrum moet nog komen; "wieweet", dan ook twee dagen? Aan de plannen voor de 17-augustus-excursie wordt al gewerkt. Alle leden ontvangen t.z.t. thuis de uitnodigingen met informatie. Zie ook de volgende BUITENBANDEN.

ANWB

Kruiswoordpuzzel

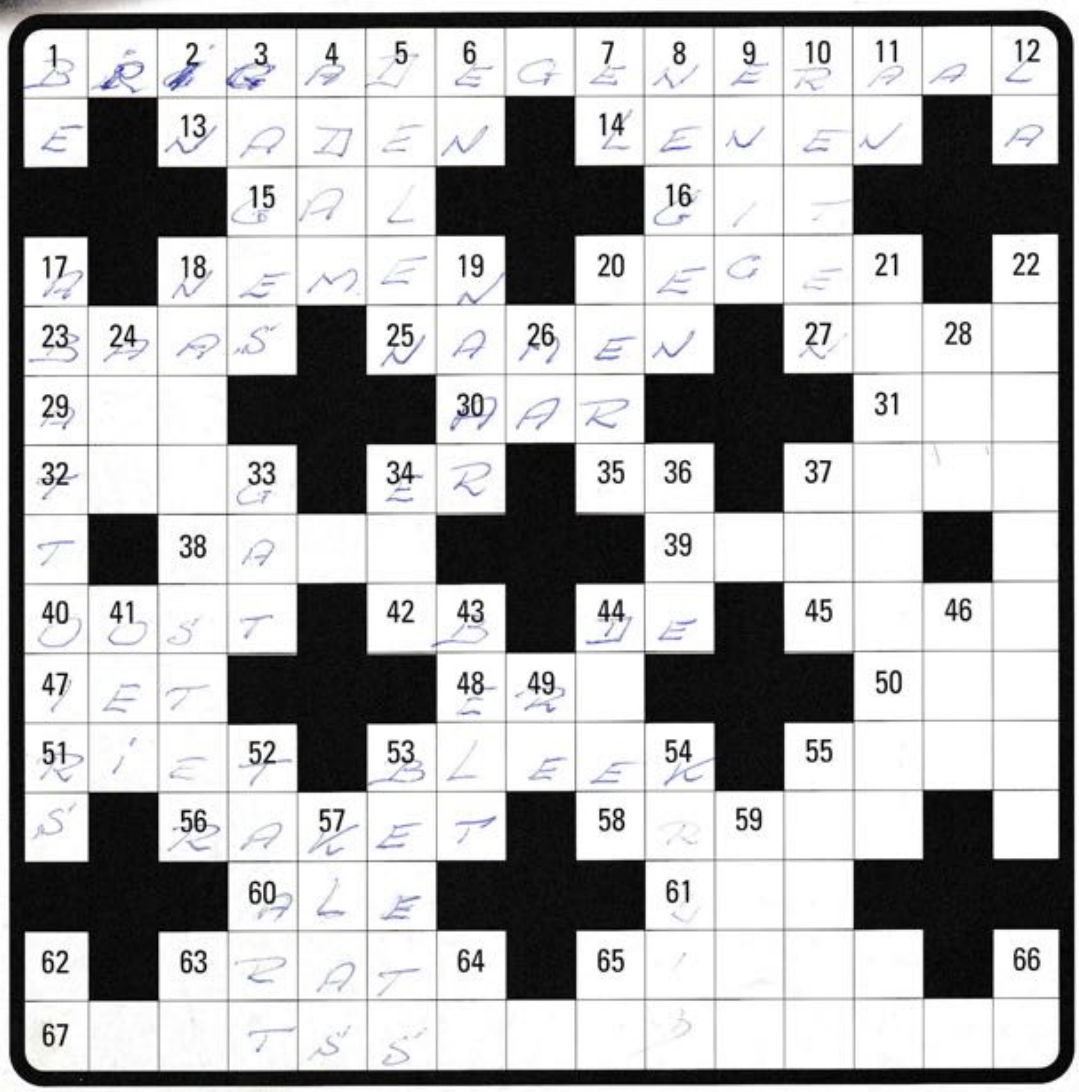

1		2	3	4	5	6		7	8	9	10	11		12
		13						14						
			15						16					
17		18				19		20				21		22
23	24				25		26				27		28	
29						30						31		
32			33		34			35	36		37			
		38							39					
40	41				42	43		44			45		46	
47						48	49					50		
51			52		53				54		55			
		56		57				58		59				
			60						61					
62		63				64		65						66
67														

Z	64	25	8	34	W	9	18	44	7

Copyright TOPP Software 1991.

Horizontaal

1. Militaire rang.
13. Lassen.
14. Tijdelijk gebruiken.
15. Lichaamssap.
16. Zwarte delfstof.
18. Pakken.
20. Godheid.
23. Chef.
25. Plaats in België.
27. Zonder mankementen.
29. Vogel.
30. Bloeiwijze.
31. Jongensnaam.
32. Rivier in Spanje.
34. Bijwoord.
35. Rivier in Nederland.
37. IJslandse literatuur.
38. Lat.
39. Europeaan.
40. Windrichting.
42. Franse ondernemingsvorm.
44. Lidwoord.
45. Drinkgerei.
47. Meisjesnaam.
48. Meisjesnaam.
50. Levende have.
51. Gewas.
53. Huidskleur.
55. Lichaamsdeel.
56. Projectiel.
58. Koren.
60. Soort bier.
61. Vogel.
63. Muze.
65. Ernstige ziekte.
67. Rijwielonderdelen.

Verticaal

1. Dierengeluid.
2. Voorzetsel.
3. Lonen.
4. Jongensnaam.
5. Parten.
6. Voegwoord.
7. Oude maat.
8. Getal.
9. Uniek.
10. Voorzien van spleten.
11. Meisjesnaam.
12. Noot.
17. Slachthuizen.
18. Imitatrice.
19. Vervelend.
20. Tijdperk.
21. Adviseren.
22. Wegdoend.
24. Vogel.
26. Familielid.
28. Jongensnaam.
33. Opening.
34. Meisjesnaam.
36. Jongensnaam.
37. Ieder.
41. Uitroep.
43. Mesthoop.
44. Voorwerp.
46. Waterkering.
49. Noot.
52. Baksel.
53. Nederlands schrijver.
54. Gewas.
55. Houtsoort.
57. Schoollokaal.
59. Opera.
62. Voegwoord.
63. Rivier in Nederland.
64. Jongensnaam.
65. Meisjesnaam.
66. Rund.

Oplossingen vóór 1 februari 2005 naar:
Carolijn Jongsma, Van Kijfhoeklaan 46, 2597 TD Den Haag.

Oplossing

Oplossing kruiswoordpuzzel september 2004.
Trefwoord: "Saamhorigheid".

Horizontaal
1. brullen; 7. labelen; 13. aa; 14. aalachtig; 16. de; 17. dia; 18. nb; 20. agressief; 24. of; 25. vaarten; 26. asperge; 27. ag; 28. mijn; 29. ist; 30. in; 31. kade; 33. er; 35. bs; 36. ares; 38. ga; 39. af; 40. belg; 42. al; 43. op; 45. ambt; 47. ar; 48. erg; 50. rea; 52. oa; 53. aeneide; 55. botskop; 56. ik; 57. leeftocht; 59. gij; 60. fel; 61. ra; 63. nederlaag; 67. de; 68. dreunen; 69. erneven.

Verticaal
1. baanvak; 2. ra; 3. la; 4. laagtij; 5. el; 6. naden; 7. lhasa; 8. at; 9. biceps; 10. eg; 11. ed; 12. neffens; 15. cis; 19. bagagerek; 20. arme; 21. rene; 22. isis; 23. feta; 24. ogiefboog; 32. dal; 34. rel; 35. beo; 37. ram; 40. baaierd; 41. geel; 42. agde; 44. proc; 45. aast; 46. tapijten; 49. rieken; 51. ethaan; 54. effen; 55. bolle; 58. ter; 62. ar; 63. nu; 64. de; 65. ar; 66. ge; 67. de.

Bij loting werd winnaar, en ontving de cadeaubon: de heer én mevrouw P.A. Bakker, Egmond-Binnen.